

7. разред

Дисциплина	Теме за Регионално такмићење
биологија	1. Порекло и развој људске врсте 2. Грађа човечијег тела (закључно са системом органа за излучивање)
математика	1. Реални бројеви 2. Питагорина теорема 3. Цели и рационални алгебарски изрази 4. Многоугао 5. Круг 6. Зависне величине и графичко приказивање
физика	1. Сила и кретање 2. Кретање тела под дејством силе теже. Силе трења 3. Равнотежа тела 4. Механички рад и енергија. Снага
хемија	1. Хемија и њен значај 2. Основни хемијски појмови 3. Структура супстанце 4. Хомогене смеше - раствори Раствори и растворљивост Процентни састав раствора Вода. Значај воде за живи свет
историја	1. Успон Европе (Европа од kraja XV до kraja XVIII века) 2. Српски народ под страном влашћу од XVI до XVIII века 3. Доба револуција (Европа и свет од kraja XVIII века до седамдесетих година XIX века)
географија	1. Опште географске одлике Азије 2. Опште географске одлике Африке 3. Опште географске одлике Северне Америке (са Средњом Америком)
информатика	Из збирке задатака: 1. Историјат рачунарства 2. Архитектура рачунара 3. Оперативни системи 4. Командна линија 5. Коришћење апликација (Word, Excel) 6. HTML 7. CSS 8. Општа рачунарска питања Из наставног плана и програма за 7. и 8. разред: 1. Интернет 2. Основни појмови: обрада звука, видео материјала и рачунарска графика
	1. Именице:

енглески језик	<p>а) Бројиве и небројиве именице: rain, water, money, time, food, б) Сложенице: make-up, tracksuit, sweatshirt в) Именице изведене од глагола, најчешћи суфикс: -ation, -ment, -y - г) Бројиве и небројиве именице уз детерминаторе some, any, no, a lot of - д) Именице уз постмодификаторе: the man in / the woman with - ђ) Именице као директни и индиректни објекат: He gave John the book. He gave the book to John.</p> <p>2. Члан</p> <p>а) Разлика у употреби одређеног и неодређеног члана - у ширем контексту: My brother is a football player and he is the captain of the school football team. - првопоменути, други пут поменут He lives in a big house. The house is new. - познат из контекста This is a nice house - the garden is big. - у именичкој фрази са именицом коју прати постмодификатор The man in a blue sweatshirt.</p> <p>б) Нуљи члан: - у изразима: in hospital, in bed, at home, at school, by plane, by taxi, have breakfast, after lunch</p> <p>3. Придеви:</p> <p>а) Придеви са наставцима -ed и -ing (interesting - interested). б) Описни придеви, придеви за исказивање става, мишљења и емоција в) Суфикси за грађење придева од именица и глагола (danger - dangerous, beauty - beautiful, west - western, comfort - comfortable, health - healthy, expense - expensive) г) Најчешћи негативни префикс (known - unknown, happy - unhappy) д) Придеви као делови предиката, најфреkvентије колокације: good at, bad at, interested in ђ) Неправилно поређење little, far - I get less money now. Is it much farther/further to go?</p> <p>4. Заменице:</p> <p>а) Неодређене заменице somebody, something, somewhere, everybody, everything, everywhere, nobody, nothing, nowhere, anybody, anything, anywhere б) one, ones, another, other one, в) Односне заменице: за лица - who, whom, whose, that, what за ствари - which, whose, that, what (The man who is here is our teacher. Take the cup which is on the table.)</p> <p>5. Детерминатори some, any, no, much, many, a lot of, a little /little, a few /few, a bit</p> <p>6. Предлози:</p> <p>а) Различита значења најфреkvентијих предлога у контрасту: from, in, of, to, at, on, in б) правац кретања: into, off, on, through, along, past, over, left, right, around, down, в) позиција у простору: between, inside, in the middle of, next to, outside, around</p> <p>7. Глаголи:</p> <p>а) разлика између The Present Simple Tense и The Present Continuous Tense. б) разлика између The Simple Past Tense и The Past Continuous Tense, употреба времена у прошлом наративу в) Употреба used to - за прошлу навику, поступак I used to play tennis when I was younger.</p>
----------------	--

енглески језик	<p>г) разлика између The Present Perfect и The Simple Past Tense д) Начини изражавања будућности (The Future Simple, BE GOING TO, The Present Continuous Tense) ѡ) Модални глаголи - can, can't, could - have to, don't have to, had to - should, shouldn't - will - понуда - I'll do that for you. - would - значење жеље - Would you like to go to the cinema tonight? - needn't - значење необавезности - You needn't do it right now. - must - значење обавезе - Must you go home now? е) Предвиђање и спекулације (It can happen ... it will happen ... it could happen) ж) Први кондиционал з) Изражавање допадања и недопадања (like, hate, love, mind, prefer, I'd rather, I'd like, I can't stand) и) Пасив само the Present Simple и the Past Simple Tense English is spoken here. He was elected president. к) Препозиционални глаголи get together, get on, get into, get down; фразални глаголи put on, put off, dress up, take off л) Изрази и конструкције: good to do, looks interesting, sounds OK, let /make somebody do something</p> <p>8. Прилоги и прилошке одредбе:</p> <p>а) за време: yesterday, last week/year, ago; tomorrow. б) за место и правац кретања: beside, by, upstairs/ downstairs; to. в) за начин (well). г) за учесталост, са посебним нагласком на позицију ове врсте прилога у реченици: every day, often, once, twice, three times, sometimes, often, usually.</p> <p>д) Поређење прилога: I play basketball more often than football. Неправилно поређење прилога: well/badly; little/much; far He can speak French better than German. I can work best in the morning. You must eat more. I'm dead tired. I can't walk any farther/further.</p> <p>ђ) Место прилога у реченици. She goes to school by bus. Last night he played the piano at the school concert.</p> <p>9. Бројеви: прости бројеви до 10 000, редни бројеви до 100</p> <p>10. Упитне реченице:</p> <p>а) How + придев; How much -how many б) Грађење питања са препозиционим глаголима (Who is she looking at? Who are you waiting for?) в) Question tags: ...isn't he? ...haven't we?</p> <p>11. Везници</p> <p>а) because, so, so that, too, for example, like, while, although, either ... or, neither ....nor, both ...end, not only ... but also б) Везници и везнички изрази у прошлом наративу: one day, suddenly, in the end, then, after, before, during, later, when в) Конективи actually, luckily, however, also, as well</p> <p>За регионалну смотру није потребно спремити други кондиционал и индиректни говор, док је за републички ниво потребно целокупно градиво седмог разреда</p>
српски језик	Напомена: Такмичење из српског језика подразумева наставно градиво

	<p>5. и 6. разреда.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Врсте речи: променљиве и непроменљиве, подврсте речи. Граматичке категорије променљивих речи (код именица: род; број и падеж; код придева: род, број, падеж, вид, степен поређења; код променљивих прилога: степен поређења; код глагола: глаголски вид; глаголски облик, лице, број, род, стање, потврдност / одричност; - Гласовне промене у промени облика речи; - Појам синтагме; састав именичке синтагме: главна реч и атрибути; апозиција; апозитив; - Врсте глагола: безлични (имперсонални) и лични (персонални); прелазни, непрелазни и повратни; - Безличне реченице; састав реченице у вези са врстама глагола; (граматички) субјекат, предикат (глаголски и именски), прави и неправи објекат, логички субјекат; прилошке одредбе за место, време, начин, узрок, меру и количину; реченични чланови исказани речју и синтагмом; напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни; независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне, узвичне; - Језик Словена у прапостојбини; сеобе Словена и стварање словенских језика; стварање старословенског језика: мисија Ђирила и Методија; примање писмености код Срба; старословенска писма: глагољица и ћирилица; старословенски споменици са српског тла; - Значења и употребе падежа; падежи за означавање места завршетка кретања и места налажења; падежна синонимија; - Комуникативна реченица као синтаксичка јединица састављена од најмање једне независне предикатске реченице; комуникативне реченице састављене од двеју (или више) независних предикатских реченица у напоредном односу: саставном (укључујући и закључни), раставном, супротном (укључујући и искључни); - Интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета).
Књижевност	<p>Лирика</p> <p>Народна песма: <i>Кујунџија и хитропреља</i> Посленичке народне песме (избор) Народна песма: <i>Љубавни растанак</i> Милан Ракић: <i>Симонида</i> Владислав Петковић Дис: <i>Међу својима</i> Милутин Бојић: <i>Плава гробница</i> Десанка Максимовић: <i>Крвава бајка</i> Стеван Раичковић: <i>Небо</i> Мирослав Антић: <i>Плави чуперак</i> (избор) Васко Попа: <i>Манасија</i> Александар Сергејевич Пушкин: <i>Волео сам вас</i></p> <p>Епика</p> <p>Кратке фолклорне форме (пословице, питалице, загонетке) Народна песма: <i>Диоба Јакшића</i> Народна песма: <i>Смрт војводе Пријезде</i> Народна песма: <i>Мали Радојица</i> Народна песма: <i>Иво Сенковић и ага од Рибника</i></p>

	<p>Народна песма: <i>Ропство Јанковић Стојана</i> Народна приповетка: <i>Златна јабука и девет пауница</i> Свети Сава у књижевности (избор из Савиних списка, народних прича и предања; народне и ауторске поезије о Св. Сави – из читанки) Доситеј Обрадовић: <i>Живот и прикљученија</i> (одломак) Стефан Митров Љубиша: <i>Кањош Мацедоновић</i> (одломак) Јанко Веселиновић: <i>Хајдук Станко</i> Стеван Сремац: <i>Поп Ђира и поп Спира</i> Радоје Домановић: <i>Мртво море</i> (одломак) Иво Андрић: <i>Прича о кмету Симану</i> (одломак) Антон Павлович Чехов: <i>Чиновникова смрт</i> Антоан де Сент Егзипери: <i>Мали принц</i> Ана Франк: <i>Дневник</i> (одломак)</p> <p>Драма</p> <p>Јован Стерија Поповић: <i>Покондирена тиква</i> Бранислав Нушић: <i>Власт</i> (одломак)</p> <p>Научнопопуларни и информативни текстови</p> <p>Вук Стефановић Караџић: <i>Живот и обичаји народа српског – Обичаји о различнијем празницима</i> Giorgio Vasari: <i>Портрети великих сликара и архитеката</i> (поглавље о Леонарду да Винчију)</p> <p>Књижевнотеоријски појмови (Напомена: Подразумева се наставно градиво 5. и 6. разреда)</p> <p>Лирика</p> <p>Лирска народна поезија (одлике и класификација); функција мотива у композицији лирске песме; језичко стилска изражајна средства (стилске фигуре - епитет, стални епитет, словенска антитеза, метафора, алегорија, градација, поређење, персонификација, хипербола, иронија, контраст, симбол); врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елегија); однос народне и ауторске лирике; врсте риме; врсте стиха.</p> <p>Епика</p> <p>Епска народна поезија (одлике и класификација); фабула и сикже; уоквирена фабула; статички и динамички мотиви; композиција и мотивација; forme приповедања; епизода; идејни слој књижевног текста; хумор, иронија и сатира у епском делу; врсте карактеризације књижевног лица, дневник; легендарне приче; врсте романа.</p> <p>Драма</p> <p>Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет; драмска ситуација; дидаскалије (ремарке) у драмском делу; врсте комедије: комедија карактера и комедија ситуације; драма у ужем смислу; дијалог, монолог, унутрашњи монолог.</p>
екологија и заштита животне средине	„Свет је у нашим рукама“